

gemeente
Zoetermeer

Rapport startende bedrijven (in woningen) 2019 - kwartaal 3

Rapport startende bedrijven (in woningen)

2019 - kwartaal 3

vrijdag 1 november 2019

Gemeente Zoetermeer

In opdracht van: Afdeling economie

Analyse bestanden: JaBo/Onderzoek en Statistiek/ Tamara Ebeling

Samenstelling rapport: JaBo/Onderzoek en Statistiek/ Tamara Ebeling

Inhoudsopgave

	Pagina
Samenvatting.....	6
Opzet rapport	8
Doel	8
Werkwijze	8
Opzet rapport	8
Kwartaalgrenzen.....	8
Correctie kwartalen.....	9
1 Startende bedrijven.....	10
1.1 Vooraf.....	10
1.2 Het aantal nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer	10
1.3 Het aantal nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per branche.....	11
1.4 Het aantal nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per buurt	13
1.5 Het totale aantal nieuwe bedrijven in Zoetermeer.....	16
2 Vertrokken bedrijven.....	20
2.1 Vooraf.....	20
2.2 Het totale aantal vertrokken bedrijven	20
2.3 Het aantal opgeheven bedrijven in Zoetermeer	25
2.4 Het aantal opgeheven bedrijven in Zoetermeer per buurt	27
2.5 Het aantal verhuisde bedrijven in Zoetermeer	30
Bijlagen.....	32
Bijlage I. Opbouw KvK-bestand	32

Samenvatting

Startende bedrijven

- In kwartaal 3 van 2019 zijn 422 bedrijven in woningen ingeschreven*. Dit zijn er 64 meer dan hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Gemiddeld genomen zijn er per kwartaal 406 bedrijven in woningen ingeschreven.
- In kwartaal 3 van 2019 zijn 642 nieuwe bedrijven opgericht**. Van deze 601 bedrijven zijn 434 bedrijven nieuw opgericht en 167 bedrijven naar Zoetermeer verhuisd.

Uitgeschreven bedrijven

- Het totale aantal uitschrijvingen in kwartaal 3 van 2019 is 485. Dit aantal ligt onder het voortschrijdend gemiddelde van 501. Het voortschrijdend gemiddelde is het gemiddelde van de achtereenvolgende kwartalen. Deze 485 uitschrijvingen betreffen 258 opheffingen van bedrijven en 227 verhuizingen van Zoetermeer naar elders.

*) Om te bepalen of een bedrijf nieuw ingeschreven is in een woning, wordt er een bestandsvergelijking uitgevoerd met de BAG.

***) Nieuwe bedrijven zijn hierbij gedefinieerd als zijnde VSI-code A en B. Dit zijn dus alle bedrijven met vestigingsstatuscode opgericht of verhuisd naar Zoetermeer.

Opzet rapport

Doel

Het doel van dit rapport is inzicht te geven over de wijze waarop Zoetermeerse bedrijven zich ontwikkelen. Er wordt gekeken naar nieuw opgerichte bedrijven, verhuizingen en uitschrijvingen uit het Kamer van Koophandel-register.

Werkwijze

Tot juli 2013 leverde de Kamer van Koophandel (KvK) ieder half jaar een bestand aan met alle bedrijven van Zoetermeer. Sinds juli 2013 stuurt de KvK in plaats hiervan enkel de mutaties (per vier weken) toe welke doorgevoerd moeten worden in het meest recent bijgewerkte KvK-bestand. Elke mutatieregel heeft een VSI-code die duidt op het soort mutatie in het register. Onderstaand is te zien waar deze VSI-codes voor staan:

- **A:** Nieuwe inschrijving in het KvK-handelsregister
- **B:** Bestaand bedrijf dat naar Zoetermeer verhuisd is
- **C:** Wijziging in de gegevens van de huidige registratie
- **D:** Verhuisd naar elders
- **E:** Inschrijving is opgeheven
- **F:** De opheffing is ongedaan gemaakt
- **H:** Opheffing wegens verplaatsing over kamergrens

Bron: KvK.

Om de mutaties te verwerken zijn VSI-codes A en B samengevoegd en zijn VSI-codes D en E samengevoegd. VSI-codes A en B samen vormen de bedrijven die nieuw aan het initiële KvK-bestand toegevoegd dienen te worden. VSI-codes D en E vormen de bedrijven die uit het initiële KvK-bestand gehaald moeten worden. De mutaties met VSI-code C zijn de mutatieregels waarmee de oude records worden overschreven.

Opzet rapport

In de volgende twee hoofdstukken worden de veranderingen in het KvK-handelsregister uiteengezet. In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op nieuw opgerichte bedrijven. Kwartaalcijfers worden berekend op basis van de nieuwe aangeleverde bedrijven per kwartaal (Let op: het gaat hier dus niet om de datum van oprichting). Dit zijn bedrijven met VSI-codes A of B, oftewel nieuwe ingeschreven bedrijven of bestaande bedrijven die naar Zoetermeer zijn verhuisd. Bij de nieuwe opgerichte bedrijven in woningen worden bepaalde rechtsvormen uitgesloten van het aantal. Deze rechtsvormen worden niet bij de totaal nieuw opgerichte woningen

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de vertrokken bedrijven uit het register. Ook deze cijfers worden berekend op basis van de aangeleverde vertrokken bedrijven per kwartaal. Een uitschrijving uit het register kan een opheffing zijn of een verhuizing naar een andere gemeente. Dit zijn de bedrijven met VSI-codes D en E.

Kwartaalgrenzen

De kwartaalgrenzen worden bepaald aan de hand van wekengroepen. De KvK stuurt periodiek bestanden door met alle mutaties. Van de mutaties is niet de mutatedatum af te leiden en hierom is ervoor gekozen de wekengroepen in kwartalen in te delen. Een kwartaal bestaat hierom uit circa 13 weken.

Correctie kwartalen

In het 4e kwartaal van 2018 zijn niet 3 maar 4 wekgroepen meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen. De reden dat er 1 extra wekgroep is meegenomen is dat eerder een wekgroep uit het oude jaar in het nieuwe jaar werd meegenomen waardoor er een verschuiving plaatsvindt in de kwartalen. Dit is nu rechtgetrokken.

1 Startende bedrijven

1.1 Vooraf

In dit hoofdstuk worden de nieuwe bedrijven behandeld die per kwartaal nieuw zijn aangeleverd. Nieuwe bedrijven zijn ofwel bedrijven die zijn opgericht, ofwel bedrijven die van buiten Zoetermeer naar Zoetermeer zijn verhuisd. Allereerst wordt ingegaan op bedrijven die in woningen zijn opgericht.

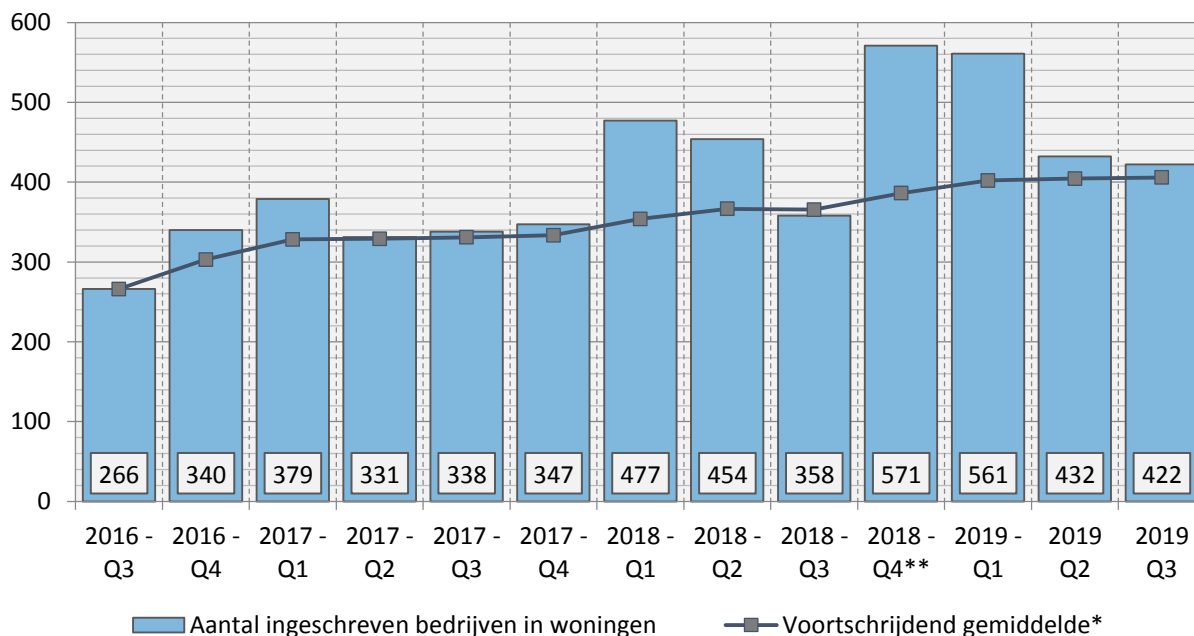
1.2 Het aantal nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer

Figuur 1.1 laat de ontwikkeling zien van bedrijven die opgericht zijn in woningen. Kwartaalcijfers worden berekend op basis van de nieuwe aangeleverde bedrijven per kwartaal (let op: het gaat hier dus niet om de datum van oprichting). Per einde van ieder kwartaal wordt vastgesteld hoeveel nieuwe bedrijven er over het hele kwartaal zijn bijgekomen (en dus niet zijn vertrokken). De grijze lijn geeft de ontwikkeling door de tijd heen weer.

In het 4e kwartaal van 2018 zijn niet 3 maar 4 wekengroepen meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen. De reden dat er 1 extra wekengroep is meegenomen is dat eerder een wekengroep uit het oude jaar in het nieuwe jaar werd meegenomen waardoor er een verschuiving plaatsvindt in de kwartalen. Dit is nu rechtgetrokken.

In kwartaal 3 van 2019 zijn er 422 nieuwe bedrijven in woningen, waarvan 330 nieuw opgerichte bedrijven en 92 naar Zoetermeer verhuisde bedrijven..

Figuur 1.1 Nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per kwartaal

Bron: KvK, BAG.

Dit zijn bedrijven met VSI-status A (opgericht) en B (naar Zoetermeer verhuisd).

*Het voortschrijdend gemiddelde geeft van de achtereenvolgende perioden het gemiddelde weer, zodat het verloop op de langere termijn zichtbaar wordt. Dit zijn alle nieuwe opgerichte bedrijven in woningen en nieuwe aangeleverde bedrijven in desbetreffend kwartaal. Bedrijven die buiten deze selectie vallen zijn: bedrijven met nul werkzame personen, pensioenfondsen, beheren, holdings, verenigingen, stichtingen, instellingen, rederijen, commanditaire vennootschappen, kerkgenootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen.

**In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

1.3 Het aantal nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per branche

Tabel 1.1a laat van de per kwartaal nieuw opgerichte bedrijven in woningen zien in welke sectoren de inschrijvingen hebben plaatsgevonden. Aanvullend is in tabel 1.1b (op de volgende pagina) te zien welk aandeel elke sector heeft per kwartaal.

Tabel 1.1a Nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per branche

Branchecode	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
A	9	2	0	2	1	3	11	1	1
B	0	0	0	0	2	0	0	0	0
C	8	13	12	7	8	14	8	8	7
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	1	1	0	4	0	0	0
F	50	43	60	60	52	64	93	77	55
G	43	48	56	47	49	77	76	61	55
H	13	11	19	18	8	40	13	13	13
I	7	9	17	7	10	19	17	18	15
J	23	27	37	34	28	40	42	32	36
K	6	2	9	15	1	5	6	5	4
L	2	1	5	0	1	5	3	1	2
M	54	58	92	99	68	100	98	72	78
N	24	14	42	34	18	41	47	29	24
O	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P	29	29	36	34	27	41	44	30	43
Q	39	35	49	47	53	74	59	44	49
R	14	29	10	20	18	25	24	18	16
S	18	31	41	24	15	19	20	23	24
Totaal	338	347	477	454	359	571	561	432	422

Bron: KvK, BAG.

Dit zijn alle nieuwe opgerichte bedrijven in woningen en nieuwe aangeleverde bedrijven in desbetreffend kwartaal (VSI-status A en B). Bedrijven die buiten deze selectie vallen zijn: bedrijven met nul werkzame personen, pensioenfondsen, beheren, holdings, verenigingen, stichtingen, instellingen, rederijen, commanditaire vennootschappen, kerkgemeenschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen.

*In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie
- D: Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H: Vervoer en opslag
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheids- & welzijnszorg
- R: Cultuur, sport en recreatie
- S: Overige dienstverlening

In aanvulling op tabel 1.1a van pagina 11, is onderstaand het aandeel per sector te zien.

Tabel 1.1b Nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per branche (%)

Branchecode	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
A	2,7%	0,6%	0,0%	0,4%	0,3%	0,5%	2,0%	0,2%	0,2%
B	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
C	2,1%	2,3%	2,7%	2,6%	2,0%	2,5%	1,4%	1,9%	1,7%
D	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
E	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%
F	14,8%	12,4%	12,6%	13,2%	14,5%	11,2%	16,6%	17,8%	13,0%
G	12,7%	13,8%	11,7%	10,4%	13,7%	13,5%	13,5%	14,1%	13,0%
H	3,8%	3,2%	4,0%	4,0%	2,2%	7,0%	2,3%	3,0%	3,1%
I	2,1%	2,6%	1,5%	1,5%	2,8%	3,3%	3,0%	4,2%	3,6%
J	6,8%	7,8%	7,8%	7,5%	7,8%	7,0%	7,5%	7,4%	8,5%
K	1,8%	0,6%	1,9%	3,3%	0,3%	0,9%	1,1%	1,2%	0,9%
L	0,6%	0,3%	1,0%	0,0%	0,3%	0,9%	0,5%	0,2%	0,5%
M	16,0%	16,7%	19,3%	21,8%	19,0%	17,5%	17,5%	16,7%	18,5%
N	7,1%	4,0%	8,8%	7,5%	5,0%	7,2%	8,4%	6,7%	5,7%
O	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
P	8,6%	8,4%	7,5%	7,5%	7,5%	7,2%	7,8%	6,9%	10,2%
Q	11,5%	10,1%	10,3%	10,4%	14,8%	13,0%	10,5%	10,2%	11,6%
R	4,1%	8,4%	2,1%	4,4%	5,0%	4,4%	4,3%	4,2%	3,8%
S	5,3%	8,9%	8,6%	5,3%	4,2%	3,3%	3,6%	5,3%	5,7%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: KvK, BAG.

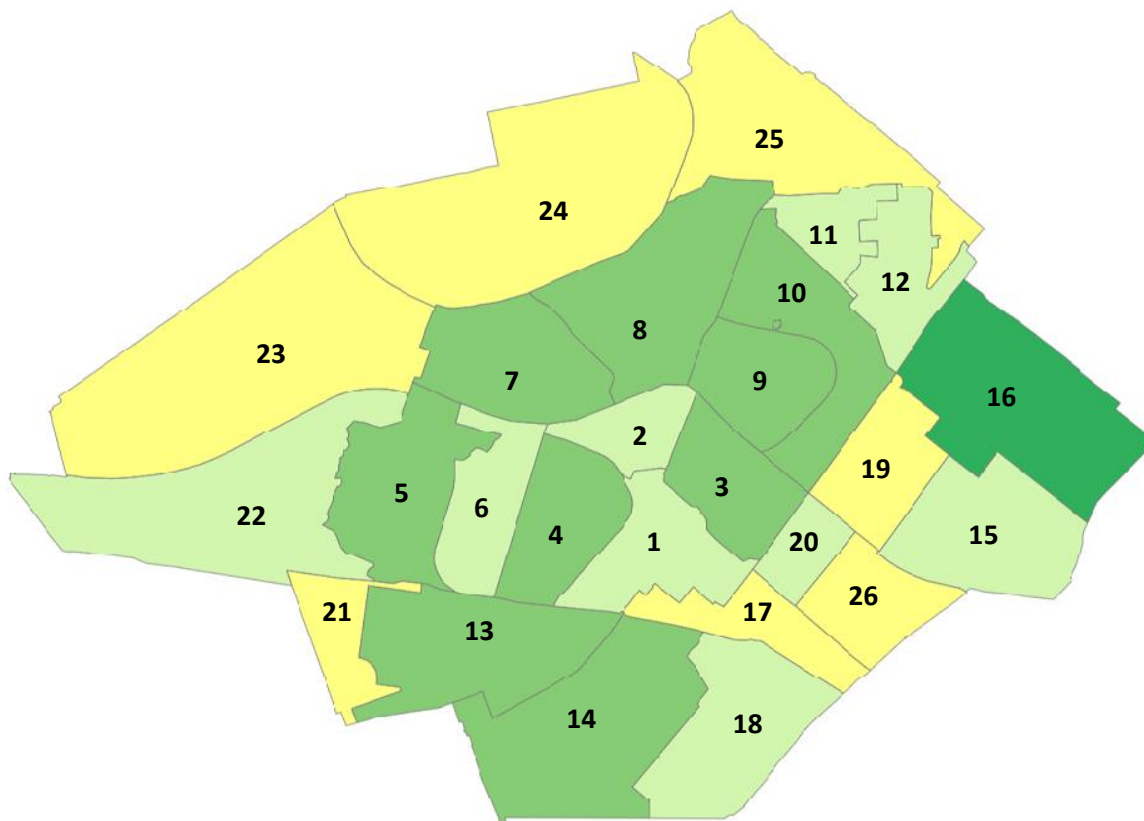
Dit zijn alle nieuwe opgerichte bedrijven in woningen en nieuwe aangeleverde bedrijven in desbetreffend kwartaal (VSI-status A en B). Bedrijven die buiten deze selectie vallen zijn: bedrijven met nul werkzame personen, pensioenfondsen, beheren, holdings, verenigingen, stichtingen, instellingen, rederijen, commanditaire vennootschappen, kerkgenootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen.

**In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.*

- A:** Landbouw, bosbouw en visserij
- B:** Winning van delfstoffen
- C:** Industrie
- D:** Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E:** Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F:** Bouwnijverheid
- G:** Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H:** Vervoer en opslag
- I:** Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J:** Informatie en communicatie
- K:** Financiële instellingen
- L:** Verhuur van en handel in onroerend goed
- M:** Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N:** Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O:** Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P:** Onderwijs
- Q:** Gezondheids- & welzijnszorg
- R:** Cultuur, sport en recreatie
- S:** Overige dienstverlening

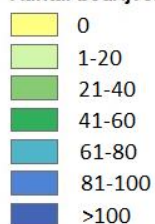
1.4 Het aantal nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per buurt
 Figuur 1.2 geeft weer in welke buurten in kwartaal 3 de nieuw opgerichte bedrijven in woningen zijn bijgekomen.

Figuur 1.2 Nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per buurt, derde kwartaal 2019

Legenda

Aantal bedrijven

1 Dorp	14 Rokkeveen-Oost
2 Stadscentrum	15 Oosterheem-Zuid-West
3 Palenstein	16 Oosterheem-Noord-Oost
4 Driemanspolder	17 Rokkehage c.a.
5 Meerzicht-West	18 Lansinghage c.a.
6 Meerzicht-Oost	19 Zoeterhage c.a.
7 Buytenwegh	20 Hoornerhage c.a.
8 De Leyens	21 Balijbos
9 Seghwaert-Zuid-West	22 Westerpark c.a.
10 Seghwaert-Noord-Oost	23 Buitengebied-West
11 Noordhove-West	24 Meerpolder
12 Noordhove-Oost	25 Scheidingszone
13 Rokkeveen-West	26 Van Tuyllpark

Bron: KvK, BAG.

Dit zijn alle nieuwe opgerichte bedrijven in woningen en nieuwe aangeleverde bedrijven in desbetreffend kwartaal (VSI-status A en B). Bedrijven die buiten deze selectie vallen zijn: bedrijven met nul werkzame personen, pensioenfondsen, beheren, holdings, verenigingen, stichtingen, instellingen, rederijen, commanditaire vennootschappen, kerkgenootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen.

*In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Tabellen 1.2a en b laten per buurt het aantal nieuw opgerichte bedrijven in woningen zien over meerdere kwartalen.

Tabel 1.2a Nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per buurt

Buurt	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
Dorp	15	15	20	23	22	24	19	22	17
Stadscentrum	13	10	16	16	20	36	20	23	15
Palenstein	13	17	26	14	7	28	36	23	23
Driemanspolder	24	20	23	28	20	38	43	24	25
Meerzicht-west	22	21	26	34	24	45	43	27	32
Meerzicht-oost	11	16	13	11	17	17	18	20	17
Buytenwegh	39	23	33	29	29	39	58	38	30
De Leyens	25	30	32	28	25	34	29	21	24
Seghwaert-Zuid-West	29	20	32	20	22	24	26	20	28
Seghwaert-Noord-Oost	18	20	34	39	25	36	48	25	33
Noordhove-West	16	10	15	8	15	16	8	12	20
Noordhove-Oost	11	21	23	15	16	21	12	22	16
Rokkeveen-West	20	27	30	19	15	25	28	22	25
Rokkeveen-Oost	26	27	45	42	31	65	44	41	39
Oosterheem-Zuid-West	10	10	16	21	6	18	20	17	19
Oosterheem-Noord-Oost	55	67	88	81	62	96	98	72	56
Rokkehage c.a.	0	0	0	3	0	2	3	0	0
Lansinghage c.a.	0	1	0	0	0	3	1	0	1
Zoeterhage c.a.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hoornershage c.a.	0	0	1	1	1	0	3	1	1
Balijbos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Westerpark c.a.	0	0	0	1	0	1	0	1	1
Buitengebied-West	0	0	1	2	0	2	3	0	0
Meerpolder	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Scheidingszone	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Van Tuylpark	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	347	356	474	435	357	570	561	432	422

Bron: KvK, BAG.

Dit zijn alle nieuwe opgerichte bedrijven in woningen en nieuwe aangeleverde bedrijven in desbetreffend kwartaal (VSI-status A en B). Bedrijven die buiten deze selectie vallen zijn: bedrijven met nul werkzame personen, pensioenfondsen, beheren, holdings, verenigingen, stichtingen, instellingen, rederijen, commanditaire vennootschappen, kerkgenootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen.

**In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.*

Tabel 1.2b Nieuwe bedrijven in woningen in Zoetermeer per buurt (%)

Buurt	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
Dorp	4,3%	4,2%	4,2%	5,3%	6,2%	4,2%	3,4%	5,1%	4,0%
Stadscentrum	3,7%	2,8%	3,4%	3,7%	5,6%	6,3%	3,6%	5,3%	3,6%
Palenstein	3,7%	4,8%	5,5%	3,2%	2,0%	4,9%	6,4%	5,3%	5,5%
Driemanspolder	6,9%	5,6%	4,9%	6,4%	5,6%	6,7%	7,7%	5,6%	5,9%
Meerzicht-west	6,3%	5,9%	5,5%	7,8%	6,7%	7,9%	7,7%	6,3%	7,6%
Meerzicht-oost	3,2%	4,5%	2,7%	2,5%	4,8%	3,0%	3,2%	4,6%	4,0%
Buytenwegh	11,2%	6,5%	7,0%	6,7%	8,1%	6,8%	10,3%	8,8%	7,1%
De Leyens	7,2%	8,4%	6,8%	6,4%	7,0%	6,0%	5,2%	4,9%	5,7%
Seghwaert-Zuid- West	8,4%	5,6%	6,8%	4,6%	6,2%	4,2%	4,6%	4,6%	6,6%
Seghwaert-Noord- Oost	5,2%	5,6%	7,2%	9,0%	7,0%	6,3%	8,6%	5,8%	7,8%
Noordhove-West	4,6%	2,8%	3,2%	1,8%	4,2%	2,8%	1,4%	2,8%	4,7%
Noordhove-Oost	3,2%	5,9%	4,9%	3,4%	4,5%	3,7%	2,1%	5,1%	3,8%
Rokkeveen-West	5,8%	7,6%	6,3%	4,4%	4,2%	4,4%	5,0%	5,1%	5,9%
Rokkeveen-Oost	7,5%	7,6%	9,5%	9,7%	8,7%	11,4%	7,8%	9,5%	9,2%
Oosterheem-Zuid- West	2,9%	2,8%	3,4%	4,8%	1,7%	3,2%	3,6%	3,9%	4,5%
Oosterheem-Noord- Oost	15,9%	18,8%	18,6%	18,6%	17,4%	16,8%	17,5%	16,7%	13,3%
Rokkehage c.a.	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,4%	0,5%	0,0%	0,0%
Lansinghage c.a.	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,2%	0,0%	0,2%
Zoeterhage c.a.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hoornerhage c.a.	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,3%	0,0%	0,5%	0,2%	0,2%
Balijbos	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Westerpark c.a.	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%
Buitengebied-West	0,0%	0,0%	0,2%	0,5%	0,0%	0,4%	0,5%	0,0%	0,0%
Meerpolder	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Scheidingszone	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,2%	0,0%
Van Tuylpark	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: KvK, BAG.

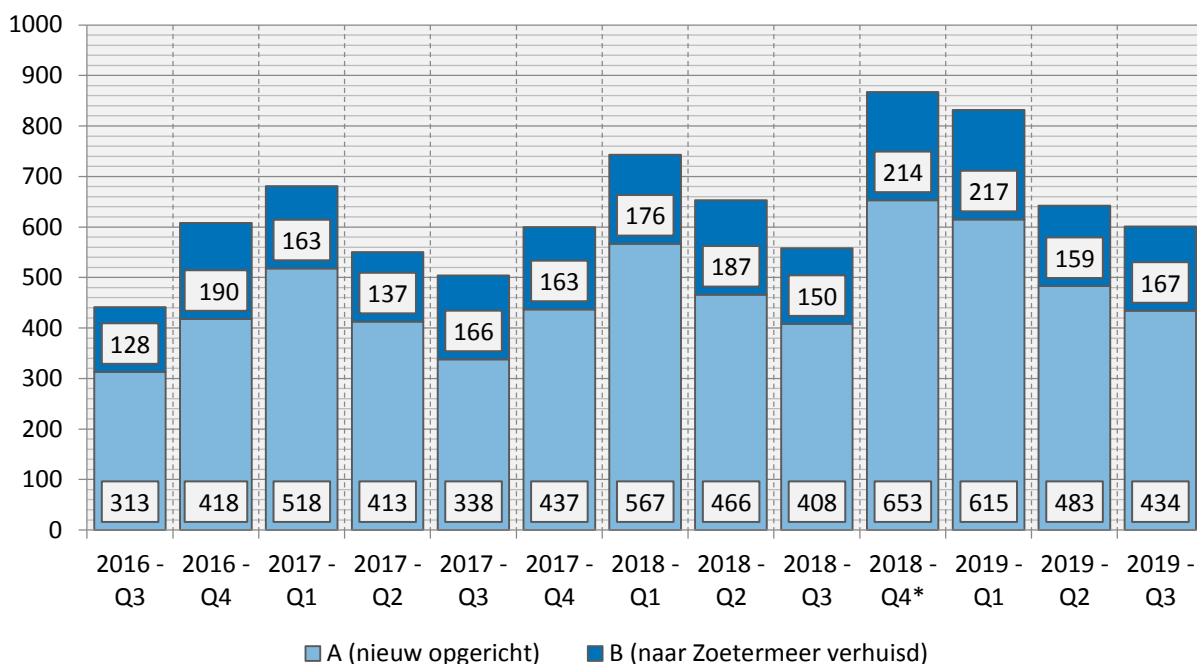
Dit zijn alle nieuwe opgerichte bedrijven in woningen en nieuwe aangeleverde bedrijven in desbetreffend kwartaal (VSI-status A en B). Bedrijven die buiten deze selectie vallen zijn: bedrijven met nul werkzame personen, pensioenfondsen, beheren, holdings, verenigingen, stichtingen, instellingen, rederijen, commanditaire vennootschappen, kerkgenootschappen en onderlinge waarborgmaatschappijen.

*In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

1.5 Het totale aantal nieuwe bedrijven in Zoetermeer

Nieuwe bedrijven zijn ofwel bedrijven die nieuw zijn opgericht, ofwel bestaande bedrijven die van buiten Zoetermeer naar Zoetermeer zijn verhuisd. Figuur 1.3 laat zien hoeveel nieuwe bedrijven ieder kwartaal zijn opgericht in Zoetermeer. Ongeveer 28% van de nieuwe bedrijven in Zoetermeer betreft een naar Zoetermeer verhuisd bedrijf.

Figuur 1.3 Nieuwe bedrijven in Zoetermeer naar soort per kwartaal

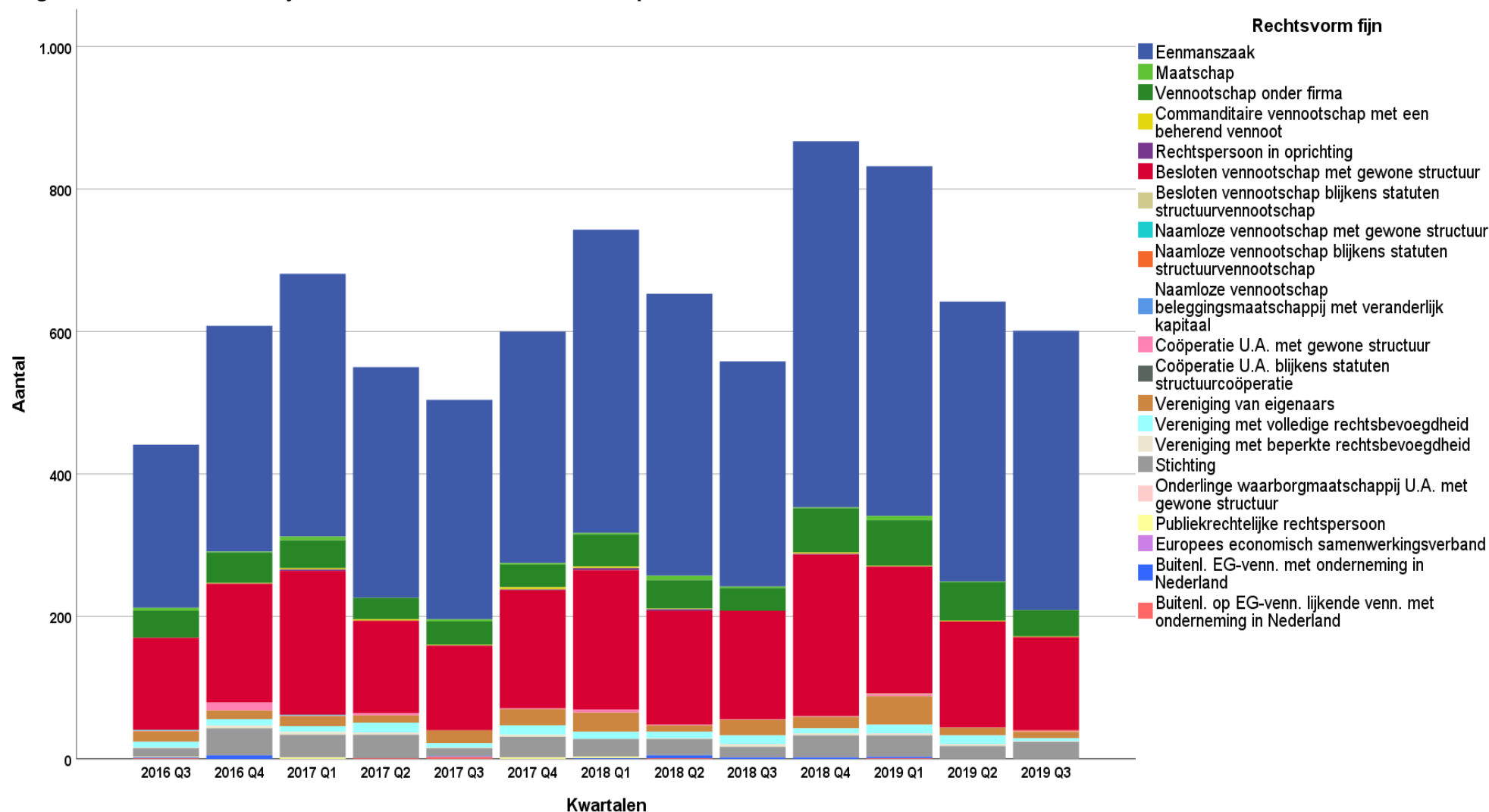

Bron: KvK, BAG.

Dit zijn bedrijven met VSI-status A (opgericht) en B (naar Zoetermeer verhuisd).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Figuur 1.4 Nieuwe bedrijven in Zoetermeer naar rechtsvorm per kwartaal

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status A (opgericht) en B (naar Zoetermeer verhuisd).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Tabel 1.3 Nieuwe bedrijven in Zoetermeer naar rechtsvorm per kwartaal

Type	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
Eenmanszaak	308	325	426	396	316	514	491	393	392
Maatschap	3	2	2	6	2	1	6	1	0
Vennootschap onder firma	33	32	45	40	32	62	64	54	37
Commanditaire vennootschap met een beherend vennoot	1	3	2	1	0	2	1	1	1
Rechtspersoon in oprichting	0	1	3	2	0	1	0	0	0
Besloten vennootschap met gewone structuur	119	166	196	160	152	227	178	149	131
Besloten vennootschap blijkens statuten structuurvennootschap	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Naamloze vennootschap met gewone structuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Naamloze vennootschap blijkens statuten structuurvennootschap	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Naamloze vennootschap beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coöperatie U.A. met gewone structuur	0	1	4	1	1	1	3	0	1
Coöperatie U.A. blijkens statuten structuurcoöperatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vereniging van eigenaars	18	223	27	9	22	16	40	11	9
Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid	6	13	10	9	12	7	12	12	4
Vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid	1	3	0	1	4	3	3	3	1
Stichting	11	29	25	23	15	31	30	18	24
Onderlinge waarborgmaatschappij U.A. met gewone structuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Publiekrechtelijke rechtspersoon	0	2	2	0	0	0	0	0	0
Europees economisch samenwerkingsverband	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Buitenl. EG-venn. met onderneming in Nederland	1	0	1	4	2	2	2	0	0
Buitenl. op EG-venn. lijkende venn. met onderneming in Nederland	3	0	0	1	0	0	1	0	0
Totaal	504	600	743	653	558	867	832	642	601

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status A (opgericht) en B (naar Zoetermeer verhuisd).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

2 Vertrokken bedrijven

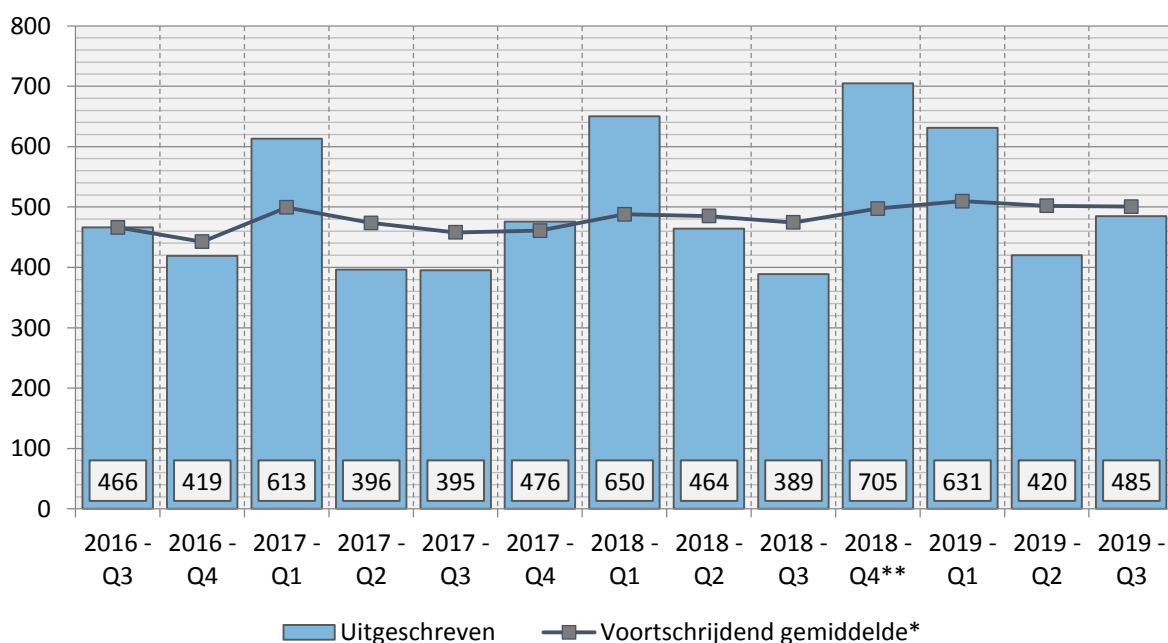
2.1 Vooraf

In dit hoofdstuk wordt het aantal vertrokken bedrijven behandeld. Hierbij worden de ontwikkelingen per kwartaal geschetst. Vertrokken bedrijven omvatten bedrijven die zijn opgeheven en bedrijven die zijn verhuisd naar een regio buiten Zoetermeer.

2.2 Het totale aantal vertrokken bedrijven

Figuur 2.1 geeft het aantal vertrokken bedrijven weer. Kwartaalcijfers worden berekend op basis van de aangeleverde vertrokken bedrijven per kwartaal (Let op: het gaat hier dus niet om de datum van uitschrijving). Deze omvatten dus zowel de bedrijven die opgeheven zijn als bedrijven die verhuisd zijn. In kwartaal 3 van 2019 zijn 485 bedrijven opgeheven of vertrokken.

Figuur 2.1 Totaal vertrokken bedrijven in Zoetermeer per kwartaal

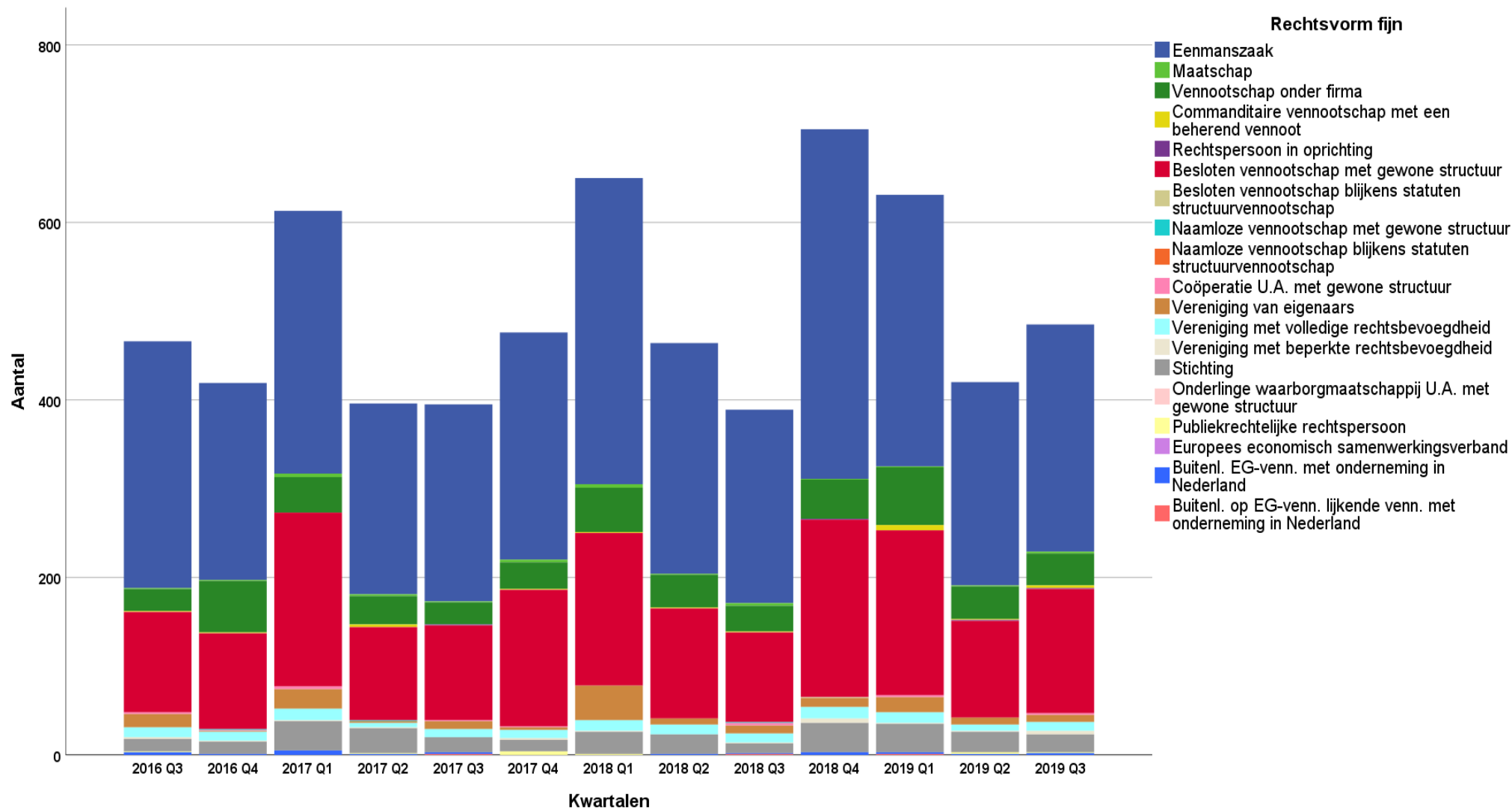
Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd) en E (opgeheven).

*Het voortschrijdend gemiddelde geeft van de achtereenvolgende perioden het gemiddelde weer, zodat het verloop op de langere termijn zichtbaar wordt.

**In het 4e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Figuur 2.2 Totaal vertrokken bedrijven in Zoetermeer naar rechtsvorm per kwartaal

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd) en E (opgegeven).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Tabel 2.1 Totaal vertrokken bedrijven in Zoetermeer naar rechtsvorm per kwartaal

Type	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
Eenmanszaak	222	256	345	260	218	394	306	229	256
Maatschap	1	3	4	1	3	1	1	1	2
Vennootschap onder firma	25	30	50	37	29	44	65	37	36
Commanditaire vennootschap met een beherend vennoot	0	1	1	1	1	0	6	1	3
Rechtspersoon in oprichting	1	0	0	0	0	1	0	1	1
Besloten vennootschap met gewone structuur	107	154	172	124	101	200	186	109	140
Besloten vennootschap blijkens statuten structuurvennootschap	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Naamloze vennootschap met gewone structuur	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Naamloze vennootschap blijkens statuten structuurvennootschap	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Coöperatie U.A. met gewone structuur	1	1	0	0	3	0	2	0	2
Vereniging van eigenaars	9	3	39	7	9	10	17	8	8
Vereniging met volledige rechtsbevoegdheid	9	9	12	11	10	13	12	7	10
Vereniging met beperkte rechtsbevoegdheid	0	2	1	0	1	5	1	1	4
Stichting	17	13	25	22	11	33	32	23	20
Onderlinge waarborgmaatschappij U.A. met gewone structuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Publiekrechtelijke rechtspersoon	0	4	1	0	0	0	0	2	1
Europees economisch samenwerkingsverband	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Buitenl. EG-venn. met onderneming in Nederland	2	0	0	1	1	3	2	1	2
Buitenl. op EG-venn. lijkende venn. met onderneming in Nederland	1	0	0	0	1	0	1	0	0
Totaal	395	476	650	464	389	705	631	420	485

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd) en E (opgeheven).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Tabellen 2.1a – en b laten zien hoeveel bedrijven er per sector zijn vertrokken. Ter aanvulling is in bijlage 1 op pagina 32 te zien hoe groot het KvK-bestand van Zoetermeer is per kwartaal. Zodoende wordt duidelijk welke sectoren het sterkst groeien en/of krimpen.

Tabel 2.1a Totaal vertrokken bedrijven in Zoetermeer per branche

Branchecode	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
A	4	3	2	3	2	3	3	4	4
B	0	0	0	0	0	0	0	1	0
C	11	10	16	11	11	17	9	9	6
D	0	0	0	1	1	0	0	1	0
E	0	0	0	0	0	0	2	1	1
F	35	32	47	39	28	67	75	28	42
G	67	71	106	80	72	107	81	58	68
H	12	12	19	23	12	19	19	13	14
I	10	17	15	14	12	18	21	16	22
J	22	36	53	25	30	45	55	28	30
K	42	62	63	48	33	59	69	40	51
L	7	9	8	4	5	3	17	3	11
M	61	72	110	72	71	128	97	82	84
N	24	26	27	21	15	41	42	21	27
O	0	4	1	0	0	0	0	2	1
P	20	27	26	19	20	41	30	26	22
Q	27	42	48	36	25	54	38	37	40
R	15	16	30	22	14	38	19	22	16
S	38	37	79	46	38	65	54	28	46
Totaal	395	476	650	464	389	705	631	420	485

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd) en E (opgeheven).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie
- D: Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H: Vervoer en opslag
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheids- & welzijnszorg
- R: Cultuur, sport en recreatie
- S: Overige dienstverlening

In aanvulling op tabel 2.1a op pagina 23, staat in tabel 2.1b hieronder het aandeel van vertrokken bedrijven per sector weergegeven.

Tabel 2.1b Totaal vertrokken bedrijven in Zoetermeer per branche (%)

Branchecode	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
A	1,0%	0,6%	0,3%	0,6%	0,5%	0,4%	0,5%	1,0%	0,8%
B	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%
C	2,8%	2,1%	2,5%	2,4%	2,8%	2,4%	1,4%	2,1%	1,2%
D	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,3%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%
E	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,2%	0,2%
F	8,9%	6,7%	7,2%	8,4%	7,2%	9,5%	11,9%	6,7%	8,7%
G	17,0%	14,9%	16,3%	17,2%	18,5%	15,2%	12,8%	13,8%	14,0%
H	3,0%	2,5%	2,9%	5,0%	3,1%	2,7%	3,0%	3,1%	2,9%
I	2,5%	3,6%	2,3%	3,0%	3,1%	2,6%	3,3%	3,8%	4,5%
J	5,6%	7,6%	8,2%	5,4%	7,7%	6,4%	8,7%	6,7%	6,2%
K	10,6%	13,0%	9,7%	10,3%	8,5%	8,4%	10,9%	9,5%	10,5%
L	1,8%	1,9%	1,2%	0,9%	1,3%	0,4%	2,7%	0,7%	2,3%
M	15,4%	15,1%	16,9%	15,5%	18,3%	18,2%	15,4%	19,5%	17,3%
N	6,1%	5,5%	4,2%	4,5%	3,9%	5,8%	6,7%	5,0%	5,6%
O	0,0%	0,8%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,2%
P	5,1%	5,7%	4,0%	4,1%	5,1%	5,8%	4,8%	6,2%	4,5%
Q	6,8%	8,8%	7,4%	7,8%	6,4%	7,7%	6,0%	8,8%	8,2%
R	3,8%	3,4%	4,6%	4,7%	3,6%	5,4%	3,0%	5,2%	3,3%
S	9,6%	7,8%	12,2%	9,9%	9,8%	9,2%	8,6%	6,7%	9,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd) en E (opgeheven).

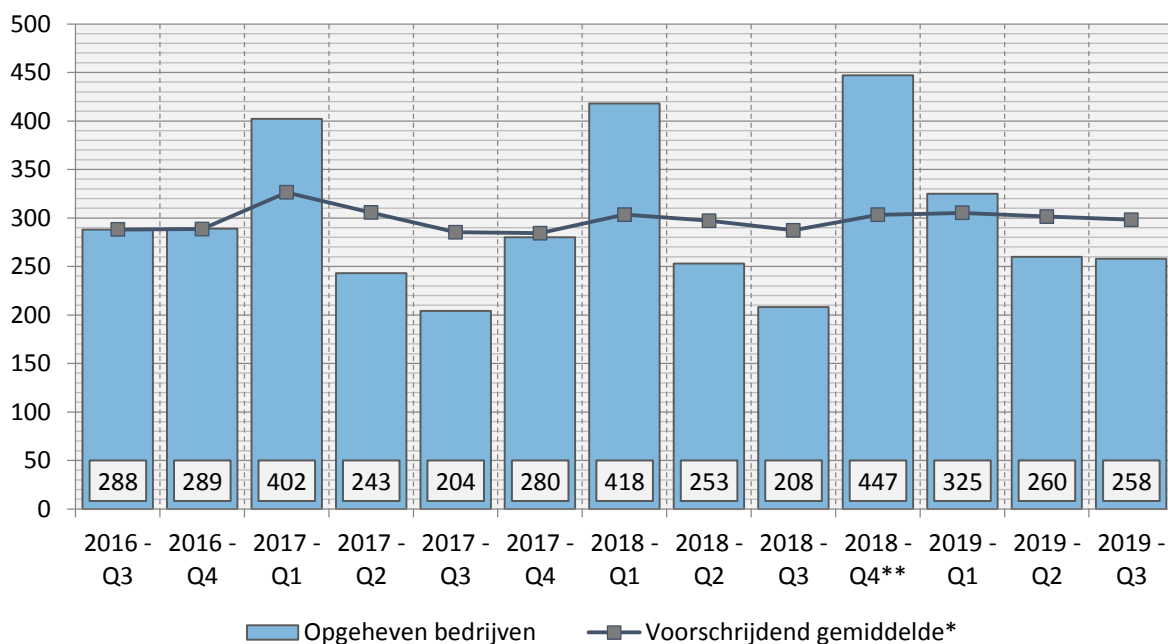
*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie
- D: Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H: Vervoer en opslag
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheids- & welzijnszorg
- R: Cultuur, sport en recreatie
- S: Overige dienstverlening

2.3 Het aantal opgeheven bedrijven in Zoetermeer

Figuur 2.3 geeft weer hoeveel bedrijven er ieder kwartaal zijn opgeheven. Een patroon dat tot nu toe is teruggekeerd, is de significante stijging in aantal opgeheven bedrijven in kwartaal 1 van ieder jaar. In het eerste kwartaal van 2019 ligt het aantal opgeheven bedrijven iets minder hoog dan in voorgaande jaren. In Q4 van 2018 lag het aantal opgeheven bedrijven fors hoger. Deels komt dit doordat er een extra wekengroep is meegenomen in de analyse. De resultaten zijn hierdoor minder goed vergelijkbaar. Het aantal opgeheven bedrijven in Q3 van 2019 ligt hoger dan het aantal in Q3 2018.

Figuur 2.3 Opgeheven bedrijven in Zoetermeer per kwartaal

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status E (opgeheven).

*Het voorschrijdend gemiddelde geeft van de achtereenvolgende perioden het gemiddelde weer, zodat het verloop op de langere termijn zichtbaar wordt.

**In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Tabel 2.2 laat van de opgeheven bedrijven zien in welke sectoren de opheffingen hebben plaatsgevonden per kwartaal. In kwartaal 3 van 2019 zijn in totaal 258 bedrijven opgeheven.

Tabel 2.2 Opgeheven bedrijven in Zoetermeer per branche

Branchecode	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
A	1	0	2	1	1	2	1	2	1
B	0	0	0	0	0	0	0	1	0
C	6	5	12	7	7	13	4	6	3
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	1	1	0
F	16	18	28	21	15	40	37	16	19
G	53	54	82	52	51	78	52	51	43
H	8	5	16	14	5	11	13	9	9
I	8	9	11	10	9	12	15	12	16
J	6	17	41	16	15	32	25	18	14
K	19	32	34	17	9	31	30	19	18
L	6	5	5	4	4	2	1	3	2
M	26	34	71	49	39	77	55	45	53
N	15	18	22	11	10	30	24	13	16
O	0	4	0	0	0	0	0	1	1
P	11	20	18	8	9	27	17	15	16
Q	14	29	38	21	18	46	19	22	20
R	3	7	16	6	3	19	13	15	8
S	12	23	22	16	13	27	18	11	19
Totaal	204	280	418	253	208	447	325	260	258

Bron: KvK.

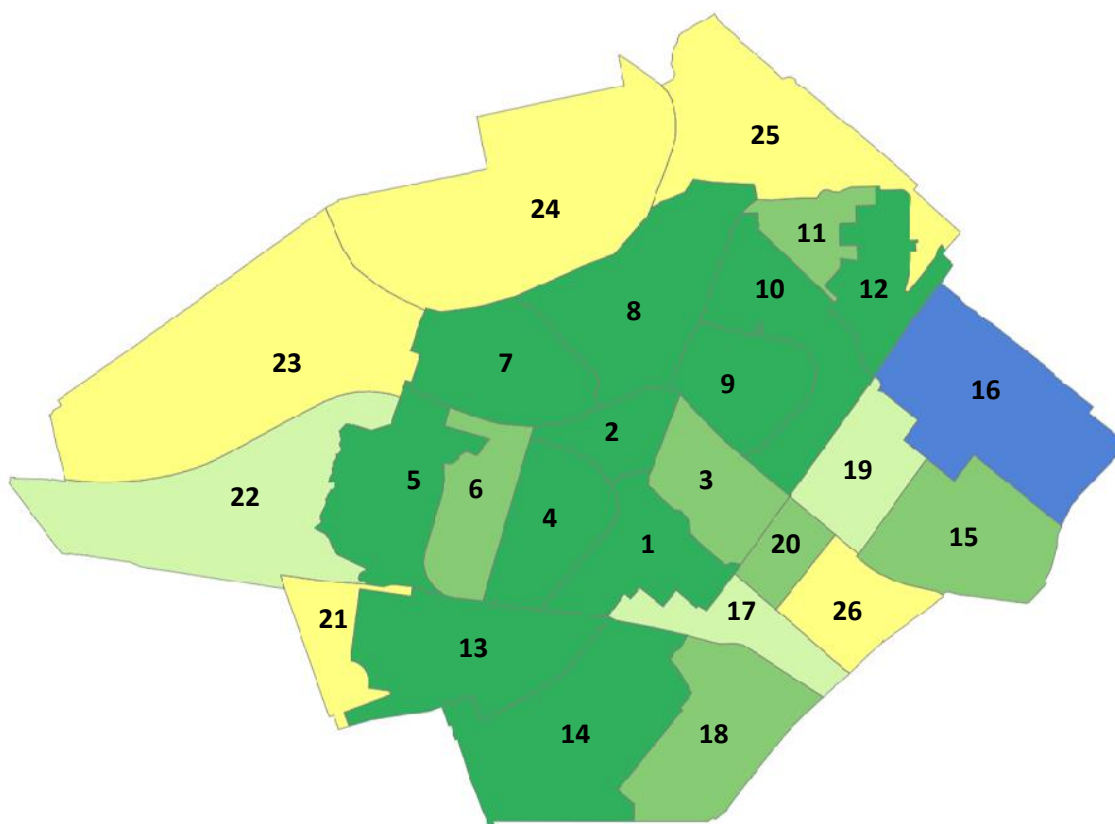
Dit zijn bedrijven met VSI-status E (opgeheven).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie
- D: Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H: Vervoer en opslag
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheids- & welzijnszorg
- R: Cultuur, sport en recreatie
- S: Overige dienstverlening

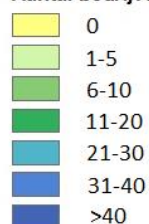
2.4 Het aantal opgeheven bedrijven in Zoetermeer per buurt
 Figuur 2.4 geeft weer in welke buurten in kwartaal 3 de bedrijven zijn opgeheven.

Figuur 2.4 Opgeheven bedrijven in Zoetermeer per buurt, derde kwartaal 2019

Legenda

Aantal bedrijven

1 Dorp	14 Rokkeveen-Oost
2 Stadscentrum	15 Oosterheem-Zuid-West
3 Palenstein	16 Oosterheem-Noord-Oost
4 Driemanspolder	17 Rokkehage c.a.
5 Meerzicht-West	18 Lansinghage c.a.
6 Meerzicht-Oost	19 Zoeterhage c.a.
7 Buytenwegh	20 Hoornerhage c.a.
8 De Leyens	21 Balijbos
9 Seghwaert-Zuid-West	22 Westerpark c.a.
10 Seghwaert-Noord-Oost	23 Buitengebied-West
11 Noordhove-West	24 Meerpolder
12 Noordhove-Oost	25 Scheidingszone
13 Rokkeveen-West	26 Van Tuyllpark

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status E (opgeheven).

Het kan voorkomen dat een bedrijf vlak voor de opheffing van adres is gewijzigd waardoor de buurt niet direct te herleiden is uit de mutatieregel. Dit kan resulteren in een verschil van enkele eenheden tussen het eindtotaal in bovenstaande tabel en bovenstaande figuur.

**In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten niet goed vergelijkbaar.*

Tabellen 2.3a en b laten voor meerdere kwartalen zien in welke buurten de bedrijven zijn opgeheven.

Tabel 2.3a Opgeheven bedrijven in Zoetermeer per buurt

Buurt	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
Dorp	9	17	32	18	15	16	11	18	20
Stadscentrum	7	7	15	16	12	21	20	17	16
Palenstein	4	8	5	8	4	12	10	6	8
Driemanspolder	13	20	21	19	14	17	17	17	14
Meerzicht-west	13	25	24	17	8	28	21	13	11
Meerzicht-oost	13	13	16	9	7	15	17	13	10
Buytenwegh	14	25	22	10	9	17	13	10	16
De Leyens	9	22	34	18	8	29	20	16	14
Seghwaert-Zuid-West	15	7	16	16	6	20	14	14	11
Seghwaert-Noord-Oost	11	12	19	15	11	26	17	16	12
Noordhove-West	5	3	14	5	7	14	10	5	7
Noordhove-Oost	5	8	17	10	11	15	14	6	15
Rokkeveen-West	12	27	32	18	15	42	22	21	14
Rokkeveen-Oost	23	21	38	16	13	38	29	19	14
Oosterheem-Zuid-West	2	6	10	5	6	10	6	5	10
Oosterheem-Noord-Oost	22	34	65	33	33	69	50	46	39
Rokkehage c.a.	3	1	6	1	5	9	7	3	4
Lansinghage c.a.	18	18	20	8	14	30	17	9	9
Zoeterhage c.a.	4	3	2	2	3	9	6	3	5
Hoornershage c.a.	2	1	1	2	1	2	2	2	7
Balijbos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Westerpark c.a.	0	0	2	0	0	0	0	0	1
Buitengebied-West	0	1	2	1	1	0	1	0	0
Meerpolder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Scheidingszone	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Van Tuylpark	0	1	0	0	0	3	0	0	0
Totaal	204	280	413	247	203	442	324	259	257

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status E (opgeheven).

Het kan voorkomen dat een bedrijf vlak voor de opheffing van adres is gewijzigd waardoor de buurt niet direct te herleiden is uit de mutatieregel. Dit kan resulteren in een verschil van enkele eenheden tussen het eindtotaal in bovenstaande tabel en bovenstaande figuur.

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

Tabel 2.3b Opgeheven bedrijven in Zoetermeer per buurt (%)

Buurt	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
Dorp	4,4%	6,1%	7,7%	7,3%	7,4%	3,6%	3,4%	6,9%	7,8%
Stadscentrum	3,4%	2,5%	3,6%	6,5%	5,9%	4,8%	6,2%	6,6%	6,2%
Palenstein	2,0%	2,9%	1,2%	3,2%	2,0%	2,7%	3,1%	2,3%	3,1%
Driemanspolder	6,4%	7,1%	5,0%	7,7%	6,9%	3,8%	5,2%	6,6%	5,4%
Meerzicht-west	6,4%	8,9%	5,7%	6,9%	3,9%	6,3%	6,5%	5,0%	4,3%
Meerzicht-oost	6,4%	4,6%	3,8%	3,6%	3,4%	3,4%	5,2%	5,0%	3,9%
Buytenwegh	6,9%	8,9%	5,3%	4,0%	4,4%	3,8%	4,0%	3,9%	6,2%
De Leyens	4,4%	7,9%	8,1%	7,3%	3,9%	6,6%	6,2%	6,2%	5,4%
Seghwaert-Zuid-West	7,4%	2,5%	3,8%	6,5%	3,0%	4,5%	4,3%	5,4%	4,3%
Seghwaert-Noord-Oost	5,4%	4,3%	4,5%	6,1%	5,4%	5,9%	5,2%	6,2%	4,7%
Noordhove-West	2,5%	1,1%	3,3%	2,0%	3,4%	3,2%	3,1%	1,9%	2,7%
Noordhove-Oost	2,5%	2,9%	4,1%	4,0%	5,4%	3,4%	4,3%	2,3%	5,8%
Rokkeveen-West	5,9%	9,6%	7,7%	7,3%	7,4%	9,5%	6,8%	8,1%	5,4%
Rokkeveen-Oost	11,3%	7,5%	9,1%	6,5%	6,4%	8,6%	9,0%	7,3%	5,4%
Oosterheem-Zuid-West	1,0%	2,1%	2,4%	2,0%	3,0%	2,3%	1,9%	1,9%	3,9%
Oosterheem-Noord-Oost	10,8%	12,1%	15,6%	13,4%	16,3%	15,6%	15,4%	17,8%	15,2%
Rokkehage c.a.	1,5%	0,4%	1,4%	0,4%	2,5%	2,0%	2,2%	1,2%	1,6%
Lansinghage c.a.	8,8%	6,4%	4,8%	3,2%	6,9%	6,8%	5,2%	3,5%	3,5%
Zoeterhage c.a.	2,0%	1,1%	0,5%	0,8%	1,5%	2,0%	1,9%	1,2%	1,9%
Hoornerhage c.a.	1,0%	0,4%	0,2%	0,8%	0,5%	0,5%	0,6%	0,8%	2,7%
Balijbos	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Westerpark c.a.	0,0%	0,0%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%
Buitengebied-West	0,0%	0,4%	0,5%	0,4%	0,5%	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%
Meerpolder	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Scheidingszone	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Van Tuylpark	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status E (opgeheven).

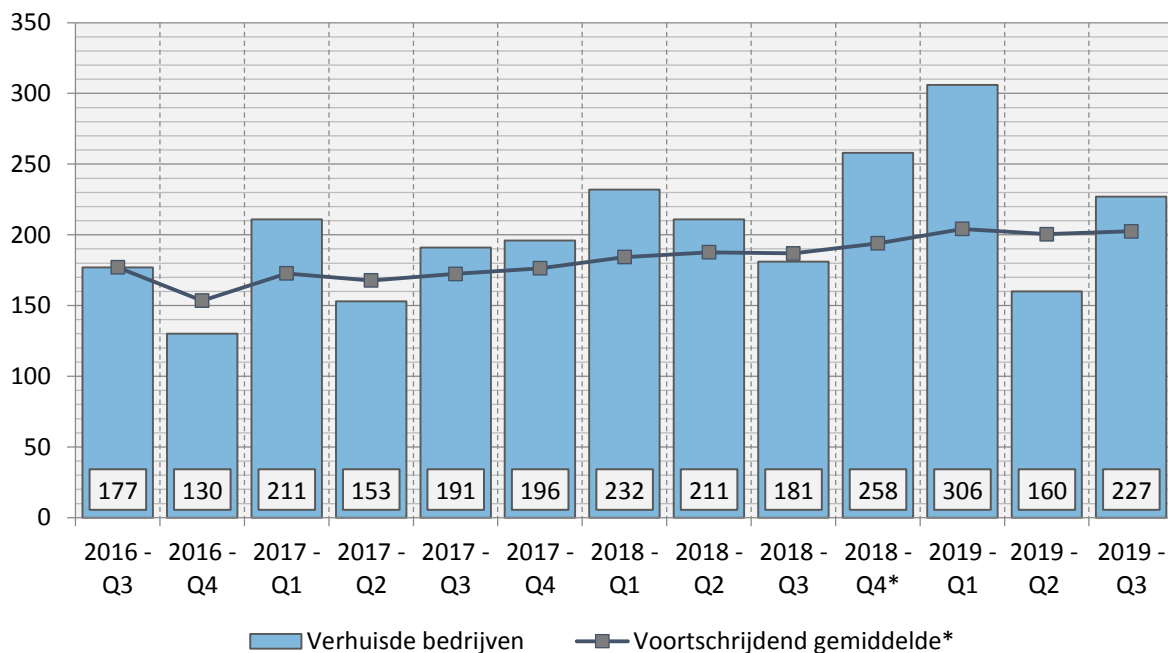
Het kan voorkomen dat een bedrijf vlak voor de opheffing van adres is gewijzigd waardoor de buurt niet direct te herleiden is uit de mutatieregel. Dit kan resulteren in een verschil van enkele eenheden tussen het eindtotaal in bovenstaande tabel en bovenstaande figuur.

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekgroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

2.5 Het aantal verhuisde bedrijven in Zoetermeer

In dit deelhoofdstuk worden de verhuizingen behandeld. Een verhuizing is in deze context een bedrijf dat van Zoetermeer naar een andere gemeente is verhuisd. Een verhuizing binnen de gemeente Zoetermeer wordt hier dus niet als een verhuizing gezien. In figuur 2.5 is te zien hoeveel bedrijven er per kwartaal van Zoetermeer naar elders zijn verhuisd. In kwartaal 3 van 2019 betrof het aantal verhuizingen 227.

Figuur 2.5 Verhuisde bedrijven in Zoetermeer per kwartaal

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd).

*Het voortschrijdend gemiddelde geeft van de achtereenvolgende perioden het gemiddelde weer, zodat het verloop op de langere termijn zichtbaar wordt.

**In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

In tabel 2.4 is te zien in welke sectoren de verhuisde bedrijven actief zijn.

Tabel 2.4 Verhuisde bedrijven in Zoetermeer per branche

Branchecode	2017 Q3	2017 Q4	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	2018 Q4*	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3
A	3	3	0	2	1	1	2	2	3
B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C	5	5	4	4	4	4	5	3	3
D	0	0	0	1	1	0	0	1	0
E	0	0	0	0	0	0	1	0	1
F	19	14	19	18	13	27	38	12	23
G	14	17	24	28	21	29	29	7	25
H	4	7	3	9	7	8	6	4	5
I	2	8	4	4	3	6	6	4	6
J	16	19	12	9	15	13	30	10	16
K	23	30	29	31	24	28	39	21	33
L	1	4	3	0	1	1	16	0	9
M	35	38	39	23	32	51	42	37	31
N	9	8	5	10	5	11	18	8	11
O	0	0	1	0	0	0	0	1	0
P	9	7	8	11	11	14	13	11	6
Q	13	13	10	15	7	8	19	15	20
R	12	9	14	16	11	19	6	7	8
S	26	14	57	30	25	38	36	17	27
Totaal	191	196	232	211	181	258	306	160	227

Bron: KvK.

Dit zijn bedrijven met VSI-status D (verhuisd).

*In het 4^e kwartaal van 2018 is er een correctie toegepast waardoor er niet 3 maar 4 wekengroepen zijn meegenomen in de analyse. Hierdoor zijn de resultaten van Q4 2018 niet goed vergelijkbaar met andere kwartalen.

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie
- D: Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H: Vervoer en opslag
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheids- & welzijnszorg
- R: Cultuur, sport en recreatie
- S: Overige dienstverlening

Bijlagen

Bijlage I. Opbouw KvK-bestand

Branche	1-1-2018	1-4-2018	1-7-2018	1-10-2018	1-1-2019	1-4-2019	1-7-2019	1-10-2019
A	66	65	64	63	63	72	69	66
B	5	6	6	9	9	9	8	8
C	348	349	354	353	358	365	368	376
D	6	7	8	8	8	11	11	12
E	26	27	28	28	34	35	34	33
F	1.027	1.048	1.075	1.108	1.121	1.150	1208	1.229
G	1.900	1.873	1.865	1.855	1.860	1.876	1.905	1.916
H	284	287	287	288	312	310	314	314
I	287	291	293	299	314	324	338	336
J	925	928	949	957	957	961	985	997
K	2.158	2.159	2.175	2.187	2.215	2.206	2.215	2.201
L	232	232	231	234	244	233	234	227
M	2.867	2.893	2.952	2.972	2.978	3.020	3.034	3.057
N	631	657	678	693	710	718	732	743
O	41	41	41	41	41	41	39	38
P	763	778	801	810	816	835	849	878
Q	1.501	1.536	1.558	1.606	1.646	1.687	1.709	1.730
R	799	792	799	812	802	816	823	825
S	2.343	2.351	2.357	2.373	2.377	2.414	2.440	2.449
Eindtotaal	16.209	16.320	16.521	16.696	16.865	17.083	17.315	17.435

Bron: KvK.

- A: Landbouw, bosbouw en visserij
- B: Winning van delfstoffen
- C: Industrie
- D: Handel en Distributie van Elektriciteit en Aardgas
- E: Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
- F: Bouwnijverheid
- G: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's
- H: Vervoer en opslag
- I: Logies-, maaltijd- en drankverstrekking
- J: Informatie en communicatie
- K: Financiële instellingen
- L: Verhuur van en handel in onroerend goed
- M: Advisering, onderzoek en specialistische dienstverlening
- N: Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening
- O: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- P: Onderwijs
- Q: Gezondheids- & welzijnszorg
- R: Cultuur, sport en recreatie
- S: Overige dienstverlening